

Udruga Žrvanj osnovana je krajem 2004. i početkom 2005. godine.

Nastala je iz potrebe da se učini nešto po pitanju zaštite kulturne i prirodne baštine mjesta, posebno u svjetlu okolnosti da smo od 2000. godine dva puta ostajali bez mjesne vlasti zbog političkih intriga i političke nezrelosti.

Udruga je pružila podršku osnivačima web stranice; žrnovnica info. Duji Barbariću i Radi Popadiću na koje je vršen veliki pritisak da odustanu jer su otvorili medijski prostor mještanima Žrnovnice, a što nije išlo u prilog nosiocima vlasti u mjestu.

Oko tri mjeseca poslije osnivanja, prvi predsjednik mr. Vladimir Aljinović daje ostavku i nasljeđuje ga Ivan Aljinović koji je i sada na istoj funkciji.

U ovom periodu udruga se profilirala kao veoma važni čimbenik kulturnog života mjesta.

Već prve godine pokreće se glasilo udruge, istog naziva kao i udruga. Žrvanj od tada izlazi dva puta godišnje. Želja je bila da se stvori žrnovska kulturna jezgra koja bi bila pokretač kulturnih i ostalih aktivnosti važnih za mjesto. Također se željelo da žrnovske snage rade na listu što je više moguće, pritom se ne zatvarajući u uske seoske okvire već se nastojalo stvoriti veze i korespondencije sa širim zavičajem, a i dalje kroz cijeli hrvatski prostor. Tako se list tiska u mjesnoj tiskari GM Grafik, lektor je bio, sada nažalost pokojni, nastavnik Ante Bebić, a grafičku pripremu uglavnom radi Neven Marin.

Prije tri mjeseca imali smo veliku promociju 10 broja koja je bila izuzetno posjećena, te nam je i to jedan od pokazatelja značenja udruge za život mjesta.

Kaže se da Bog voli hrabre i mi u Žrvnju možemo slobodno reći da je to istina. U prvoj godini rada udruge «dogodila» se suradnja sa FF iz Zagreba koji su počinjali istraživanja staroslavske vjere i naše brdo Perun im je bio meta i putokaz. Tu je udruga učinila važne poslove oko organiziranja njihovog dolaska, terenskih istraživanja, pripremanja stanovništva i samog ugošćivanja istraživača.

U sklopu ovog simpozija Žrvanj je uredio lokalitet Zmijskog kamena na Zminjaci, koji je politički u sastavu općine Podstrana, ali je važni punkt na ovim stazama.

Udruga je u ovih nekoliko godina organizirala nekoliko predavanja raznih tematika: od alpinističkih putopisa Frane Bebića i Milene Šijan, osvajačice Himalaje, do «Tehnologije proizvodnje vina» enologinje Ive Tomić Potrebuješ, «Homeopatija» dr. Sanje Žamić, «Gospodarski razvoj Žrnovnice» predsjednice županijske gospodarske komore Jadranke

Radovanić, zatim o žrnovskom reljefu dr. sc. Ante Miloševića, o recentnim istraživanjima staroslavenskih vjerovanja dr. sc. Tomo Vinšćak, dr. sc. Vitomir Belaj, akademik Radoslav Katičić, pjesničke večeri i slične manifestacije. Ove manifestacije su se održavale u prostoru knjižnice Marka Marulića uz pomoć knjižničarke Mirjane Kaličanin.

Udruga planira s mještanima i Vijećem mjesnog odbora napraviti «Strategiju razvoja Žrnovnice», a u suradnji sa stručnjacima sa FESB-a i Ekonomskog instituta iz Zagreba. Ovaj strateški dokument je osnova bez koje je nemoguće bilo kakvo suvislo razmišljanje o gospodarskom razvoju, urbanizaciji, demografskoj politici. Bez ovog dokumenta svi razvojni planovi su površnost, nedosljednost, jednom riječju, kaos.

Nažalost, u širem društvenom kontekstu, pa i na državnoj razini se ne shvaća koliko su dokumenti ove vrste nužni.

U procesu smo istraživanja, ako bude zakonske osnove i zaštite, naše autohtone sorte žrnovske jabuke, domaćeg naziva «božićna». Ta jabuka može postati vrlo važan žrnovski brand, pogotovo stoga jer je Žrnovnica oduvijek bila poljoprivredno područje. U planovima razvoja Žrnovnice nikako se ne smije zaboraviti ova grana gospodarstva, naročito u novim okolnostima naglašavanja ekološke poljoprivredne proizvodnje.

Do sada se članstvo udruge sastajalo u privatnim prostorima, ali od travnja 2010. godine dobili smo na korištenje gradski prostor od oko četrdesetak metara kvadratnih. Prostor je u završnoj fazi uređenja, te ćemo vrlo skoro ući u njega. To će biti prostor za dokumentaciju udruge, sastanke članova, te mjesto za održavanje manjih predavanja i radionica.

U planu nam je organiziranje savjetovaništa za mlade koje bi vodio dr. Igor Papić, specijalista školske medicine.

Poznata dječja zvijezda, Antonia Dora Pleško bi pod vodstvom svoje majke Dubravke organizirala festival dječjeg pjevanja.

I dalje planiramo održavati predavanja na razne teme od kojih su prva o poučnim stazama Ivice Lolića Kaje, našeg člana i člana HGSS-a, zatim od Dražena Krtalića o brendiranju određenog mjesta o čemu je govorio na nedavno održanom simpoziju u Trilju povodom 800 godina prvog spomena pohrvaćenog imena toga grada.

Planirano je i više izložbi fotografija: fotografija ptica našeg poznatog ornitologa Ivice Lolića, umjetničkih fotografija Jagode Mihanović Miličić, izložba starih fotografija Vjekoslava Aljinovića Vekija, našeg službenog fotografa. Planiramo i koncerte nekih poznatih pjevačkih imena, npr. Goran Karan, te scensku izvedbu monodrame glumca Roberta Kurbaše.

Sve u svemu, kroz ovih šest godina udruga se profilirala kao nezaobilazni čimbenik u mjestu, bez koje bi manjkalo bitnih kulturnih ostvarenja.

Predsjednik udruge Ivan Aljinović

siječanj 2011. godine